

• Department of Marathi

• Course Outcomes.

• F Y B Sc.

• Semester -1

Mar. AEI A : क०६००
आणि संवाद कौशल्ये
५०००० १३५०००

- शाखेतील विद्यार्थ्यांना मराठी साहित्याची आवड निर्माण होणे.
- साहित्यातून प्रकट होणाऱ्या जीवनमूल्यांचे संस्कार विद्यार्थ्यांवर होणे.
- विद्यार्थ्यांमध्ये संवादकौशल्यांचा विकास होतो.

• Semester -2

Mar. AEI A 2 : क०६००
आणि संवाद कौशल्ये
५०००० १३५०००

- मराठी लेखन कौशल्यांचा विकास होतो.
- मध्यमांसाठी लेखन कौशल्ये विकसित होतात.
- नोकरीसाठी आवश्यक अर्ज, मागणी व तक्रारपत्रचे लेखन करता येते.

• F Y B A

• Semester -1

Mar. G – 111 A
वाङ्मय प्रकारांचा अभ्यास
-कथा

- शाखेतील विद्यार्थ्यांना मराठी साहित्याची आवड निर्माण होते.
- साहित्यातून प्रकट होणाऱ्या जीवनमूल्यांचे संस्कार विद्यार्थ्यांवर होतात.
- मराठी साहित्याचा विशेष अभ्यास करण्याची प्रेरणा मिळते व त्यात करिअर करता येते.

• Semester -2

Mar. G – 121 A
वाङ्मय प्रकारांचा अभ्यास
-क०१०००

- मराठी कवितेच्या अभ्यासातून काव्यलेखन व सादरीकरणाची कला विकसित होते.
- मध्यमांसाठी लेखन कौशल्ये विकसित होतात.
- साहित्य प्रकारातील फरक समजून घेता येतो.

• F Y B Com

• Semester -1

१०० १०००० व उपयोजित
०, ००० 10217

- वाणिज्य शाखेतील विद्यार्थ्यांना मराठी साहित्याची आवड निर्माण होते.
- मध्यमांसाठी लेखन कौशल्ये विकसित होतात.
- कार्यालयीन कामकाजासाठी आवश्यक त्या लेखनकौशल्यांचा विकास होतो.

• Semester -2

वाङ्मयीन व उपयोजित
०, ००० 10227

- वाणिज्य शाखेतील विद्यार्थ्यांना मराठी साहित्याची आवड निर्माण होते.
- मध्यमांसाठी लेखन कौशल्ये विकसित होतात.
- कार्यालयीन कामकाजासाठी आवश्यक त्या लेखनकौशल्यांचा विकास होतो.

• S Y B A

• Semester -1

वाङ्मय प्रकारांचा अभ्यास
क०१००० (रांगडांग) :
231 A

- मराठी कादंबरीतून मानवीमूल्य व जीवनमूल्यांचा परिचय होतो.
- रांगडांग या कादंबरीतून निसर्ग व मानव यांच्यातील संघर्षाचे स्वरूप लक्षात येते.
- नैसर्गिक आपत्तीचे मानवी जीवन व कार्यावर होणारे परिणाम लक्षात येतात.

• Semester -2

वाङ्मय प्रकारांचा अभ्यास
आत्मकथन : (माती , पंख
आणि आकाश) 241 A

- मानवश्रम यांच्या असामान्य कर्तृत्वाची ओळख होणे.
- सामान्य कुटुंबातील मुले जिव्हा व चिकाटीने भारतीय प्रशासनात उच्च पदस्थस्थानी विराजमान होतात, हे या चरित्रनायकाच्या जीवनदर्शनातून सिद्ध होते.
- मध्यमांसाठी लेखन कौशल्ये विकसित होतात.
- मध्यमांसाठी लेखन कौशल्ये विकसित होतात.
- महाराष्ट्रातील ग्रामीण तरुणांना प्रेरणादायी ठरते.

• **SYBA-S1**

• **Semester -1**

मध्ययुगीन गद्य-0a
वाङ्मयीन प्रकारांचा
†3p00A0 - बखर (MAR -
232)

- मध्ययुगीन काळातील मराठी भाषेचे स्वरूप आणि वैशिष्ट्ये लक्षात येतात.
- तत्कालीन साहित्यकृतीतून अध्यात्मिक, सांस्कृतिक आणि ऐतिहासिक मूल्यांची ओळख होते.
- संतकाव्याचे प्रकार आणि त्यांचा आकृतीबंध यांचे स्वरूप कळते.
- बखरीतून ऐतिहासिक दस्तऐवज कळतो.

• **Semester -2**

मध्ययुगीन गद्य-0a
वाङ्मयीन प्रकारांचा
†3p00A0 - एकनाथची
निवडक भारुडे (MAR -
242)

- संत एकनाथांच्या भारुडातून मध्ययुगीन समाजजीवनाचे दर्शन घडते.
- दैनंदिन जीवनातील लोकव्यवहार आणि समस्यांची जाणीव निर्माण होते.
- संत एकनाथांच्या आध्यात्मिक विचारातून सहिष्णुता व भूतदया या मूल्यांची ओळख होते.

• **SYBA-S2**

• **Semester -1**

आधुनिक साहित्यशास्त्राच्या संकल्पना समजतात.
MAR - 233

- आधुनिक साहित्यशास्त्राच्या संकल्पना समजतात.
- साहित्यनिर्मिती प्रक्रिया आणि त्याचे प्राचीन काळापासून अस्तित्वात असलेले साहित्य प्रकार कळतात.

• **Semester -2**

आधुनिक साहित्यशास्त्राच्या संकल्पना समजतात.
MAR - 243

- साहित्यनिर्मितीसाठी आवश्यक असणाऱ्या शक्तींचा परिचय होतो.
- साहित्यनिर्मितीसाठी आवश्यक असणाऱ्या शक्ती व त्यांच्याद्वारा साहित्यनिर्मिती होत असल्याचे -नान प्राप्त
- साहित्याचे प्रयोजन आणि त्याचे स्वरूप जाणून घेता येते.

• **TYBA - G3**

• **Semester -1**

वाङ्मय प्रकारांचा
†3p00A0: नाटक
(MAR-351)

- नाट्य वाङ्मय प्रकारातून मानवी जीवनातील संघर्षाचे स्वरूप कळते.
- कामगारांच्या सामाजिक व आर्थिक समस्यांची जाणीव होते.
- बेराजगारीची समस्या सोडविण्यासाठी तरुण पिढी वाममार्गाला लागलेली दिसते
- महानगरीय जीवनाच्या भुकेचे व उपासमारीचे प्रश्न सोडविण्यासाठी अनैतिक मार्गाचा अवलंब केला जातो.

• **Semester -2**

वाङ्मय प्रकारांचा
अभ्यास: ललित गद्य
(MAR-361)

- मराठी साहित्यातील दर्जेदार व सर्वोत्कृष्ट ललितकृतींचा परिचय होतो.
- सर्वोत्कृष्ट ललित गद्यातून आनंदातून प्रबोधन केले जाते.
- ललित्यासह वैचारिक मांडणीतून मानवी जीवनाची विविधांगाने केलेली चर्चा आकर्षक वाटते.
- ललित गद्यातून लेखकांच्या अनुभवाचे प्रकटीकरण होत असल्याने विद्यार्थ्यांमध्ये साहित्य निर्मितीच्या प्रेरणा जागृत होतात.
- आत्मनिष्ठ अनुभवातून समष्टीच्या जीवनाची प्रचिती विद्यार्थ्यांना येते.

• **TYBA S3**

• **Semester -1**

आधुनिक मराठी
१९२० ते १९६० या काळातील
१९२० ते १९६०
MAR - 353

- १९२० ते १९६० या काळातील -नालेले सामाजिक परिवर्तन समजते.
- मराठी साहित्याचा इतिहास आणि त्याच्या आशयाभिव्यक्तीत -नालेले बदल लक्षात येतात.
- या काळातील कथा व कादंबरीकारांच्या समकालीन जीवनाचे वास्तव दर्शन घडते.

• **Semester -2**

आधुनिक मराठी
१९६० ते १९८० या काळातील
१९६० ते १९८०
MAR - 363

- स्वातंत्र्योत्तर काळातील सामाजिक परिवर्तनाची मूल्ये विद्यार्थ्यांना समजून घेता येतात.
- साने गंगूजी यांच्या साहित्यातील मानवी मूल्यांचा परिचय होतो.
- व्यंकटेश माडगुळकर यांच्या कादंबरीतून ग्रामीण संस्कृतीचे दर्शन घडते.
- विभावरी शिरूरकर यांच्या साहित्यातून स्त्रीजीवनातील समस्यांचे स्वरूप कळते.

• **TYBA S4**

• **Semester -1**

सामान्य भाषाविज्ञान
आणि पारंपरिक व्याकरण
MAR -354

- भाषा माध्यमाचे महत्त्व लक्षात येते .
- व्यक्तीविकासासाठी वापर करता येते.
- मराठी भाषेच्या विकासासाठी जाणकार.
- बोलीभाषा व प्रमाण भाषा यातील भेद लक्षात येतो
- भाषा कोणतीही असली तरी तिचे महत्त्व सारखेच असल्याचे कळते.

• **Semester -2**

सामान्य भाषाविज्ञान
आणि पारंपरिक व्याकरण
MAR -354

- व्यकरणाचे -नान आणि मुद्रणालयात करिअरच्या संधी उपलब्ध होण्यास मदत होते.
- .स्पर्धा परीक्षेसाठी उपयुक्त.
- भाषाशुद्धीसाठी व्याकरणाची मदत होते

• **SYB Sc**

• **Semester -1**

शाखेच्या विद्यार्थ्यांना ललित साहित्यकृतीतून सहजसुलभ व रंजक भाषेत विज्ञानाचा
परिचय करून देता येतो.
(MAR -231)

- शाखेच्या विद्यार्थ्यांना ललित साहित्यकृतीतून सहजसुलभ व रंजक भाषेत विज्ञानाचा परिचय करून देता येतो.
- साहित्य वाचनाची गोडी लावून त्यातील जीवनमूल्यांचे संस्कार करता येतात.
- शाखेच्या विद्यार्थ्यांना ललित साहित्यकृतीतून सहजसुलभ व रंजक भाषेत विज्ञानाचा परिचय करून देता येतो.
- शाखेच्या विद्यार्थ्यांना ललित साहित्यकृतीतून सहजसुलभ व रंजक भाषेत विज्ञानाचा परिचय करून देता येतो.

• **Semester -2**

शाखेच्या विद्यार्थ्यांना ललित साहित्यकृतीतून सहजसुलभ व रंजक भाषेत विज्ञानाचा
परिचय करून देता येतो.
(MAR -231)

- शाखेच्या विद्यार्थ्यांना ललित साहित्यकृतीतून सहजसुलभ व रंजक भाषेत विज्ञानाचा परिचय करून देता येतो.
- मराठी नाट्य वाङ्मयाच्या अभ्यासातून मानवी नीतीमूल्यांची शिकवण मिळते.
- नाटकातील व्यक्तींचे जीवन आणि प्रत्यक्षातील जीवन यातील कल्पकता आणि वास्तवता जाणून घेता येते.
- प्रेमाच्या गावा जावे या नाटकातून दोन पिढ्यातील संघर्षाचे दर्शन घडते.

M. A. I

- Semester -1**

- साहित्यनिर्मिती प्रक्रिया समजून घेण्यासाठी वाङ्मयाच्या इतिहासातील परिवर्तने समजून घेता येतात.
 - त्या त्या ग्रंथांतून सामाजिक मूल्यपरिवर्तने जाणून घेता येतात.
 - सुरुवातीच्या काळातील मराठी वाङ्मयनिर्मितीच्या कारणांची सामाजिक पार्श्वभूमी समजून घेता येता.

- **Semester -2**

- मध्ययुगीन काळातील संत वाङ्मयाच्या निर्मितीची सामाजिक कारणे लक्षात येतात.
 - संतांनी सामाजिक व अध्यात्मिक प्रबोधनासाठी साहित्यमाध्यम प्रभावीपणे वापरलेले दिसते.
 - संतांच्या वाङ्मयातील सामाजिक मूल्यसरणीचा परिचय होतो.

- **M. A. I**

- Semester -1

- **समीक्षा :**
MAR :112
- साहित्याच्या निर्मिती प्रक्रियेचे स्वरूप, त्याच्यातील बदल, त्याचे स्वरूप आणि वैशिष्ट्ये समजून घ्यावे.
- साहित्याची चिकित्सा करता येत असल्याने समीक्षक म्हणून लेखन व्यवसाय करता येतो.
- समीक्षक म्हणून विद्यार्थ्यांच्या व्यक्तिमत्त्वाची जडणघडण होते.
- नवलेखक व प्रकाशकांना सुयोग्य मार्गदर्शन करणारी समीक्षकांची पिढी निर्माण होते.

- **Semester -2**

- संशोधन
MAR - 122
- साहित्य संशोधनाने सांस्कृतिक मूल्यांची चिकित्सा करता येते.
- समकालीन समाजाची जीवनशैली लक्षात येते .
- समाजाला योग्य दिशा देण्यासाठी वैचारिक प्रबोधन करता येते.
- सामाजिक प्रश्न आणि समस्यांची उकल साहित्य संशोधनातून केली जाते.
- <0.±118>0 340 008<“0. >0. 0084008 000- त करता येऊन प्राध्यापकी व्यवसाय करण्यास उपयोगी ठरते.

- **M.A.I**

- **Semester -1**

- साहित्यकृतींचा †^३μ00Δ0 : कविता व नाटक MAR :113
 - साहित्याच्या प्रकरांनुसार मोठ्या प्रमाणात साहित्यकृती प्रसिद्ध होत अल्याचे विद्यार्थ्यांना कळविणे.
 - कालिक भान राखून निवडक व प्रातिनिधिक स्वरूपात साहित्य कृतींचा अभ्यास केल्यास लेखकांवर त्यांच्या समकालीन परिस्थितीचा पडलेला प्रभाव समजतो.
 - कुलवधू नाटकातून स्वातंत्र्यपूर्वकालीन जीवनमूल्यांचा परिचय होतो.
 - केशवसुतांच्या काव्यातून सामाजिक जाणिवा विद्यार्थ्यांमध्ये रुजतात.
 - कुलवधू नाटकातून विवाहसंस्थेचा परिचय होतो.
 - कुलवधू नाटकातून स्त्रीच्या स्वातंत्र्याचे विचार विद्यार्थ्यांच्या मनावर बिंबवले जातात.

• Semester -2

- समीक्षा : कथा व
कौटुंबिक
MAR :123

- इडापिडा टळो या कथासंग्रहातून ग्रामीण समाजातील बदलत्या जीवनशैलीचे दर्शन घडते.
- संवेदनशून्य पिढी निर्माण होत असल्याची जाणीव विद्यार्थ्यांमध्ये निर्माण होते.
- थी-बळीचा या कादंबरीतून भ्रष्ट आणि स्वार्थांध व्यक्तींच्या प्रवृत्तीचा परिचय होतो.
- या अभ्यासक्रमास नेमलेल्या साहित्यकृतीतून सामाजिक अधःपतन होत असल्याचे विद्यार्थ्यांना निदर्शनास आणून देऊन चांगली मूल्ये रुजविली जातात.

• M. A. I

• Semester -1

- आशुतोष शिरोडकर
MAR - 114 A

- पाश्चात्य व भारतीय स्त्रीमुक्ती चळवळीची कारणे लक्षात येतात.
- जगभरातील कौटुंबिक सामाजिक संस्थामध्ये पुरुषांचे वर्चस्व असल्याने स्त्रियांवर होणाऱ्या अन्यायाचे स्वरूप कळते.
- स्त्रीस्वातंत्र्याचा पुरस्कार करणाऱ्या जीवनमूल्यांचे संस्कार होतात.

• Semester -2

- आशुतोष शिरोडकर
MAR - 124 A

- सांस्कृतिक मूल्यांच्या पार्श्वभूमीवर भारतीय स्त्रीजीवनाचा लेखाजोखा समजून घेता येतो.
- स्त्रीकेंद्रित साहित्यकृतीच्या माध्यमातून स्त्रियांचे जीवनविश्व समजून घेता येते.
- पाश्चात्य व भारतीय स्त्रीजीवनातील फरकही कळतो.
- आशुतोष शिरोडकर मातृस्वरूप असून तिच्या सन्मानाचे आणि आदराचे स्थान विद्यार्थ्यांच्या मना

• M. A. II

• Semester -1

- आशुतोष शिरोडकर
कौटुंबिक
MAR - 231
१.महानगरीय साहित्य
२.ग्रामीण साहित्य

- भारतीय समाजरचना बहुविध असल्याने जात,धर्म,वंश आणि पंथ अशा समूहांमधून लेखन करणाऱ्या लेखकांच्या कलाकृतीतून त्यांच्या समूहाच्या प्रथा,परंपरा आणि विविध जीवनमूल्यांची ओळख होते.
- ग्रामीण,दलित,आदिवासी व स्त्रीविषयक साहित्यातून भारतीय समाजजीवनातील विविधतेतून एकतेचे दर्शन घडते.
- सामाजिक विषमतेचे स्वरूप लक्षात घेऊन समतेचे व बंधुभावाचे मूल्ये विद्यार्थ्यांवर रुजविले जावे.
- महानगरीय जीवनाची ओळख घ्यावी.

• Semester -2

- आशुतोष शिरोडकर
कौटुंबिक
MAR - 241
१.ग्रामीण साहित्य
२.महानगरीय साहित्य
३.भटके विमुक्त
४.आशुतोष शिरोडकर

- दलित साहित्यातून सामाजिक परिवर्तनवादी विचारांचा प्रभाव विद्यार्थ्यांवर पडतो.
- आदिवासी साहित्यातून आदिवासींच्या सामाजिक अभिसरणाचे प्रश्न समजून घेता येतात.
- आशुतोष शिरोडकर-जमातींच्या समस्यांची ओळख या साहित्यातून होते.
- भारतीय मुस्लिम समाज आणि संस्कृतीचे वेगळेपण विद्यार्थ्यांना कळते
- राष्ट्रीय एकात्मता आणि बंधुभाव ही मूल्ये प्रस्तुत साहित्य प्रवाहातील कलाकृतीतून रुजविले जावे.

● **M. A. II**

● **Semester -1**

अनुसंधान ● MAR - 232	- मानवी संदेशन आणि भाषिक उपयोजनास मदत होते. - मानवी जीवनातील भाषेचे महत्व आणि स्थान याचा परिचय होतो. - मानवी संदेशनासह व्यक्तिविकासासाठी त्याचा वापर करता येतो.
---	---

● **Semester -2**

अनुसंधान ● MAR - 242	- संस्कृत आणि मराठी भाषांना प्राप्ति होते. - प्रमाण भाषा आणि बोलीभाषा यांच्यातील भेदविषयक शास्त्रीय कारणे शोधता येतात. - भाषाभ्यासातून विद्यार्थ्यांचा व्यक्तिमत्त्व विकास होतो.
---	--

● **M. A. II**

● **Semester -1**

मध्ययुगीन पद्यरचना प्रकारांचा अभ्यास (अभंग व भारूड) MAR - 233	- संतांच्या अभंग रचनेतून अध्यात्मिक जीवनाचे दर्शन घडते. - संतांच्या अभंग रचनेतून सामाजिक प्रबोधनाची मूल्ये समजून घेता येतात. - तत्कालीन सामाजिक व सांस्कृतिक संघर्ष व समन्वयाचे स्वरूप कळते.
---	--

● **Semester -2**

मध्ययुगीन गद्यरचना प्रकारांचा अभ्यास (आख्यान काव्य आणि लावणी) MAR - 243	- पंडित कवींच्या मराठी भाषेतील संस्कृत आख्यानांचा परिचय होतो. - पौराणिक साहित्याचा आजच्या पिढीला परिचय होतो. - लावणी वाङ्मयातून सौंदर्य व शृंगाररसाचा आस्वाद घेता येतो. - विद्यार्थ्यांना लावणी या कलेच्या क्षेत्रात करिअर करण्याची संधी मिळविण्यास प्रोत्साहन मिळते.
--	--

● **M. A. II**

● **Semester -1**

व्यवसायाभिमुख लेखन कौशल्ये MAR - 234 B	- सर्जनशील लेखन व व्यवसायिक लेखन कौशल्य विद्यार्थ्यांना प्राप्त करता येतात. - साहित्य प्रकारांच्या घटकांचा परिचय होतो.त्यातून साहित्यनिर्मिती करण्यास प्रेरणा मिळते. - एखादी घटना व प्रसंग घेऊन त्यावर साहित्य निर्मिती करता येते.
--	--

● **Semester -2**

व्यवसायाभिमुख लेखन कौशल्ये MAR - 244 B	- परीक्षासाठी आवश्यक असलेल्या गोष्टी शिकता येतात. - ग्रंथ परीक्षांचा व्यवसाय करता येतो. - ग्रंथ प्रकाशन व वितरण व्यवसाय करण्यासाठी आवश्यक ती कौशल्ये प्राप्त करता येतात.
--	--